

Motion

1983/84: 2248

Karin Israelsson och Elis Andersson

Reglerna för utbetalning av barnbidrag till utlandssvenskar

I lagen om allmänna barnbidrag föreskrivs att för barn som är svenska medborgare och bosatta i riket skall allmänt barnbidrag utgå med det belopp som stadgats och efter den kungörelse om tillämpning som fastställts.

Enligt 3§ samma lag skall barnbidrag dras in när sådan omständighet inträffar att barnbidrag ej längre skall utgå till barnet. Denna bestämmelse syftar bl. a. på den situationen att bosättningen i riket upphör på grund av utlandsvistelse.

Enligt 11§ barnbidragslagen utbetalas barnbidrag kvartalsvis och genom riksförsäkringsverkets försorg.

I 14§ andra stycket har dessutom angetts att de närmare föreskrifter som behövs för tillämpning av lagen meddelas av regeringen eller efter regeringens bemyndigande av riksförsäkringsverket.

Enligt 3§ i den kungörelse som regeringen utfärdade (1973: 452) åligger det den som uppbär barnbidraget att ofördröjligen göra anmälan till försäkringskassan bl. a. då barnbidragsmottagaren eller barnen lämnar Sverige för en tid som skall antas komma att överstiga 6 månader.

I 6§ har regeringen överlämnat åt riksförsäkringsverket att meddela ytterligare föreskrifter för tillämpningen. Med stöd härav har då verket utfärdat cirkulär 6/1973.

I cirkuläret föreskrivs bl. a.:

— — —

2. Bosättning

Den grundläggande förutsättningen för rätt till barntillsyn är sålunda att barnet anses bosatt i riket.

— — —

I vissa speciella fall kan emellertid bosättning i riket enligt barnbidragslagens mening föreligga trots att barnet inte anses bosatt vid tillämpningen av lagen om allmän försäkring. I ett sådant fall kan alltså barnbidrag utgå. En redogörelse för dessa fall lämnas här nedan under punkterna 3 b–d.

— — —

3. Utlandsvistelse

— — —

b. Barn till anställda i statens tjänst på utländsk ort — — —

Dessa barn skall anses som bosatta i Sverige hur långvarig deras utlandsvistelse än är. Samma regler gäller för svensk personal vid SJ:s resebyråer utomlands, svenskar tillhörande svenska representationen vid EFTA och liknande organisationer samt fast personal hos SIDA i bilaterala projekt. Däremot gäller inte den nyssnämnda regeln FN-personal. För här nämnda utlandssvenska barn som medföljer föräldrarna under utlandsvistelsen skall barnbidrag utbetalas fortlöpande såsom om de vore bosatta inom Sverige. — — — Här kan nämnas, att tjänstgöringen inte ansetts vara "i statens tjänst" i fall då läkare och universitetslärare med viss bibehållen lön från svensk statlig anställning bedriver studier eller forskning i utlandet. Så har inte heller ansetts vara fallet i fråga om personer i FN-uppdrag utomlands eller anställda i SIDA:s multilaterala projekt.

— — —

d. Tillfällig utlandsvistelse

— — —

Under utlandsvistelse som beräknas vara mer än 6 månader får bidraget — utom för "i statens tjänst" anställda — inte utbetalas löpande utan skall indras till dess barnet återkommer till riket. Efter barnets återkomst får försäkringskassan återuppta ärendet för prövning av bidragsrätten under hela den tid för vilken bidrag inte utgått. — — —

Får försäkringskassan kännedom om att ett barn lämnat landet för längre tid än 6 månader skall kassan således upphöra med utbetalningarna av barnbidraget samt avvakta barnets återkomst innan frågan om bidragsrätten prövas och eventuellt retroaktiv utbetalning görs.

Enligt barnbidragslagen har barn som är svensk medborgare och är bosatt i riket rätt till barnbidrag. Det föreskrivs vidare att bidraget skall utbetalas kvartalsvis genom RFV. När bidragsmottagaren eller barnet lämnar Sverige för en tid som kan antas komma att överstiga sex månader skall detta anmälas till försäkringskassan.

Den praktiska tillämpningen av dessa regler förefaller också för den enskilde svårtolkad. Således förekommer det att personer som vid utlandsvistelse anses bosatta i Sverige i tre år och som på grund av olika orsaker stannar utomlands ytterligare något år helt kan gå miste om rätt till barnbidrag under de tre första åren. Detta förefaller vara ett märkligt förhållande. Vidare upphör den löpande utbetalningen av barnbidraget även till personer som ansetts bosatta i Sverige för exempelvis tre år.

Mot bakgrund av det anförda yrkar vi

att riksdagen beslutar om en översyn av utbetalningsreglerna vid utbetalning av barnbidrag till utlandsboende svenska medborgare med anknytning till Sverige.

Stockholm den 25 januari 1984

KARIN ISRAELSSON (c)

ELIS ANDERSSON (c)